

สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช (อมฺพรมหาเถร)

สมเด็จพระสังฆราชแห่งแผ่นดินไทย (๓)

การ

ไปศึกษาต่อในต่างประเทศในสมัยก่อนเป็นสิ่งที่ทำได้ยากยิ่ง “นักเรียนนอก” ที่กลับมาในบ้านเมืองเราจึงจะเป็นผู้ที่โดดเด่นในแวดวงคนรู้จัก ยิ่งสำหรับพระภิกษุด้วยแล้ว นอกจากการจาริกไปยังดินแดนพุทธภูมิหรือลังกาประเทศเพื่อไปเล่าเรียนแบบแผนพระศาสนาของพระเถระในตำนานโบราณแล้ว การไปเรียนต่อยังต่างประเทศของพระภิกษุจึงแทบจะไม่มี พระภิกษุที่ไปเล่าเรียนจนกลับมาเป็นนักเรียนนอก จึงเป็นของแปลกใหม่มากสำหรับคณะสงฆ์ไทยในเวลานั้น

ผู้พระอารามและคณะสงฆ์ไทย นับเป็นพระภิกษุที่สำเร็จการศึกษาจากต่างประเทศเป็นรูปแรก ๆ ของพระอาราม และรูปแรก ๆ ของประเทศไทย

ในโอกาสนั้น สมเด็จพระสังฆราช (วาสนมหาเถร) ได้ประทานพระพุทธรูปบูชาองค์หนึ่งแก่พระมหาอัมพร หรือเจ้าพระคุณสมเด็จพระสังฆราช องค์ปัจจุบันด้วย พระพุทธรูปองค์นี้ เจ้าพระคุณสมเด็จพระสังฆราช ได้ทรงบูชาไว้ ณ ที่บูชา ในที่ประทับของพระองค์ ร่วมกับพระรูปของสมเด็จพระสังฆราช (วาสนมหาเถร) ผู้ทรงเป็นสมเด็จพระอุปัชฌาย์ที่ลงพระนามประทานให้ด้วยพระองค์เอง ตลอดมาจนปัจจุบัน

เมื่อเสด็จกลับจากต่างประเทศ ก็ได้เสด็จกลับมาทรงเป็นอาจารย์ที่สถานศึกษาหมามกุฏราชวิทยาลัยดั้งเดิม โดยทรงสอนวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน ซึ่งเป็นวิชาที่ทรงชำนาญ และพระสงฆ์ไทยขณะนั้นยังไม่มีค่อยมีความรู้ โดยได้ทรงทำการสอนวิชานี้ต่อเนื่องเป็นเวลาหลายปี

ด้วยการรับธรรมาสน์พระพุทธรูปมาอย่างต่อเนื่องยาวนานของเจ้าพระคุณสมเด็จพระสังฆราช ในวันที่ 5 ธันวาคม 2514 พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงพระกรุณาโปรดตั้งพระมหาอัมพรเป็นพระราชาคณะ มีราชทินนามว่า “พระปริยัติกิจ”

จากนั้นในราวปี 2515-2516 สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช (สุวณฺณมฺหฺเถร) วัดบวรนิเวศวิหาร ดังแต่ยังทรงดำรงสมณศักดิ์เป็นสมเด็จพระราชาคณะ ได้ทรงทบทวนให้เจ้าพระคุณสมเด็จพระสังฆราช เป็นผู้แทนคณะสงฆ์ไทยไปบุกเบิกประกาศพระพุทธรูปศาสนาอังคินแดนประเทศออสเตรเลีย ในฐานะพระธรรมทูต เมื่อตกลงพระทัยแน่อนแล้ว จึงได้เสด็จไปทรงประกาศพระศาสนาที่ออสเตรเลียเมื่อพุทธศักราช 2516 การเดินทางไปประกาศพระศาสนาในฐานะพระธรรมทูตเวลานั้นไม่ใช่งานง่าย

ขอให้ท่านผู้อ่านลองนึกดูว่า ในวันนี้การเผยแผ่พระศาสนาของพระสงฆ์ไทย แม้จะมีวัดไทยในต่างประเทศเป็นที่พักอาศัยจำวัด ที่ทำสังฆกรรมและสั่งสอนเผยแผ่พระธรรม ก็ยังเป็นงานที่ยากที่จะทำให้ชาวต่างประเทศเข้าใจพระธรรมคำสั่งสอนของพุทธศาสนา มีใจโน้มมาซาบซึ้งน้อมรับพระพุทธรูปศาสนา หากแต่ในเวลาที่เราเจ้าพระคุณสมเด็จพระสังฆราชเสด็จไปออสเตรเลียในเวลานั้น ยังไม่มีวัดไทยอยู่ ณ ที่นั้น เจ้าพระคุณสมเด็จพระสังฆราชจึงต้องทรงบุกเบิกการประกาศพระศาสนาด้วยพระองค์เองร่วมกับพระธรรมทูตที่ร่วมคณะไปด้วยกันในเวลานั้น

พระรูปสมเด็จพระสังฆราช (วาสนมหาเถร) ประทานพระพุทธรูปบูชาแก่ สมเด็จพระสังฆราชองค์ปัจจุบัน เมื่อทรงดำรงสมณศักดิ์เป็นพระมหาอัมพร (ภาพจากหนังสือ ๕๐ ปีพระศาสนโสภณ เอื้อเฟื้อโดยนายอภิรักษ์ นามวิชา)

การดำเนินการของคณะพระธรรมทูตไทยในออสเตรเลียก็ไม่ใช่ว่าจะเป็นไปด้วยความราบรื่น หากแต่ต้องฝ่าฟันอุปสรรคนานาประการเป็นต้นว่าปัจจัยที่จะต้องนำไปจ่ายเป็นค่าเช่าบ้านเพื่อใช้เป็นสถานที่ทำนองพุทธสมาคมและที่พักของพระธรรมทูตในระยะแรกที่ยังไม่มีวัดไทย ซึ่งมากกว่าที่เตรียมการกันไปจากเมืองไทย จนต้องดำเนินการขอรับการสนับสนุนจากมูลนิธิหมามกุฏราชวิทยาลัยด้วยการติดต่อที่ยากลำบาก ในที่สุด ด้วยความร่วมมือร่วมใจของคณะพระธรรมทูตโดยการนำของเจ้าพระคุณสมเด็จพระสังฆราช สถานเอกอัครราชทูต นักเรียนไทย และชาวไทยในออสเตรเลีย พระพุทธรูปศาสนาที่ได้หยั่งรากลงในดินแดนประเทศนั้น โดยการจัดตั้งวัดพุทธรังษี สแตมเมอร์ ขึ้นเป็นศูนย์กลางของพระพุทธรูปศาสนา เป็นที่พึ่งที่ทาบญประกอบศาสนกิจของพุทธศาสนิกชนในออสเตรเลีย

นับเป็นวัดไทยในต่างประเทศแห่งที่ 4 ในโลก ต่อจากวัดไทยพุทธคยา วัดพุทธปทีป และวัดไทยลอสแอนเจลิส.

ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร.บวรศักดิ์ อุวรรณโณ
อิสริยาภรณ์ อุวรรณโณ

Hindu University) จึงเป็นที่อนิเคของครูบาอาจารย์และเพื่อนสหธรรมิกเป็นอันมาก ถึงกับสมเด็จพระพุฒาจารย์นาค แห่งวัดราชบพิธ ซึ่งเวลานั้นดำรงสมณศักดิ์เป็นพระธรรมจินดาภรณ์ ได้เดินทางไปรับพระมหาหม่อม นักเรียนนอกด้วยตนเองถึงท่าอากาศยานดอนเมือง อย่างที่ท่านไม่เคยทำกับพระเถระหรือลูกศิษย์ผู้อื่น

สมเด็จพระพุฒาจารย์นาค (จินดาภรณ์มหาเถร) ผู้เป็นที่ยกย่องว่าเป็นพระเถระที่เคร่งครัดและพูดน้อยแต่เปี่ยมไปด้วยเมตตาอย่างพระผู้ใหญ่สมัยโบราณ ท่านมักไม่พูดกับผู้ใดว่าขึ้นชมหรือเอ็นดูศิษย์คนไหน แต่มักแสดงความอารีให้ประจักษ์โดยการกระทำ ดังที่ท่านเดินทางไปรับพระมหาอัมพร ศึกษารักถึงสามวันในคราวนี้

เมื่อกลับถึงวัดราชบพิธ สิ่งแรกที่พระมหาอัมพรกระทำ ก็คือเข้าไปบูชาพระพุทธรูปองค์นี้ พระประธานในพระอุโบสถ ท่ามกลางเสียงเจริญชัยมงคลคาถาของพระภิกษุวัดราชบพิธที่มาชุมนุมกันเฝ้าพระอุโบสถอย่างคับคั่ง มีสมเด็จพระสังฆราช (วาสนมหาเถร) เจ้าอาวาสวัดราชบพิธ ซึ่งเวลานั้นดำรงสมณศักดิ์เป็นสมเด็จพระพุฒาจารย์เป็นประธาน เพื่อให้การต้อนรับพระมหาอัมพร ที่ได้ไปศึกษาเล่าเรียนนำความสำเร็จกลับมา